

O d v o l a c í s o u d odmítl rekurs do platebního příkazu odvolacího soudu ohledně znalečného.

N e j v y š š í s o u d odmítl rekurs do odmítacího usnesení odvolacího soudu.

D ů v o d y:

Napadené usnesení odvolacího soudu není usnesením podle § 462 c. ř. s., proti němuž je rekurs přípustný za podmínek § 519 c. ř. s., nýbrž rozhodnutím soudu druhé stolice v otázce znalečného, proti němuž není podle § 528 c. ř. s. rekurs přípustný, a bylo jej proto podle § 528 c. ř. s. odmítnouti.

Čís. 11881.

Právoplatný rozsudkový výrok, ukládající žalovanému dodržení kupní smlouvy proti vzájemnému žalobcovu plnění, neodnímá právnímu poměru povahu dvoustranného právního jednání. Žalovaný jest oprávněn použití ustanovení § 918 obč. zák., najmě, octne-li se žalobce v prodlení s plněním.

(Rozh. ze dne 10. září 1932, Rv I 306/31.)

Rozsudkem ze dne 16. listopadu 1929 byla Emilie Sch-ová právoplatně uznána povinnou, by odevzdala na základě kupní smlouvy dům manželům W-ovým proti zaplacení kupní ceny a zapravení veškerých s kupem spojených výloh, dávek a poplatků, a podepsala listiny potřebné ke knihovnímu vkladu, vše do čtrnácti dnů. Rozsudek byl doručen Emilii Sch-ové dne 30. listopadu 1929. Usnesením ze dne 21. března 1930 byla povolena manželům W-ovým proti Emilii Sch-ové exekuce k vynucení podpisu kupní smlouvy a Emilii Sch-ové bylo přikázáno, by kupní smlouvu nejdéle do 15. dubna 1930 podepsala. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se Emilie Sch-ová proti manželům W-ovým rozsudku, že nárok žalovaných z rozsudku ze dne 16. listopadu 1929 zanikl, ježto žalování, ač je žalobkyně vyzvala, by se dostavili ku podpisu smlouvy a zaplatili kupní cenu, ve stanovené lhůtě tak neučinili, takže žalobkyně není již kupní smlouvou vázána. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. D ů v o d y: Rozsudek ze dne 16. listopadu 1929 byl manželům W-ovým a Emilii Sch-ové doručen k rukám jejich zástupců dne 30. listopadu 1929. Činila tudíž lhůta k plnění čtrnáct dnů a končila se dnem 14. prosince 1929. Měla tudíž Emilie Sch-ová povinnost, nemovitost v rozsudku uvedenou odevzdati do 14. prosince 1929 manželům W-ovým do vlastnictví a podepsati listinu potřebnou ke knihovnímu zápisu, kdežto manželé W-ovi měli zároveň zaplatiti kupní cenu 25.000 Kč. Dopisem zástupce žalobkyně ze dne 6. prosince 1929, který dle udání zástupce žalovaných byl mu doručen dne 9. prosince 1929, jest prokázáno, že žalobkyně prohlásila, že jest ochotna převésti dům za cenu 25.000 Kč na žalované a že žalobkyně žádala, že podepsání písemné smlouvy má se státi nejpozději do 14. prosince 1929 dopo-

ledne. Prohlásila tudíž žalobkyně, že jest ochotna splniti smlouvu, jejíž dodržení bylo stanoveno rozsudkem. I lhůta, do které žalobkyně prohlásila ochotu ke splnění, odpovídá lhůtě rozsudkem stanovené. Dopisem zástupce žalobkyně ze dne 16. prosince 1929 jest prokázáno, že žalobkyně oznámila zástupci žalovaných, že se žalování ocitli v prodlení, ježto se ku podpisu smlouvy vůbec nedostavili, písemná smlouva vůbec není ještě vyhotovena a žalování nebyli vůbec ani s to, by si kupní cenu opatřili, a že žalobkyně stanovila žalovaným k dodržení kupní smlouvy, zvláště k zaplacení kupní ceny dodatečnou lhůtu do soboty dne 21. prosince 10 hodin dopoledne, jinak, že od smlouvy odstoupí. Dopisem zástupce žalovaných ze dne 19. prosince 1929 jest prokázáno, že oznámil zástupci žalobkyně, že jest mu nemožno do 21. prosince 1929 kupní smlouvu vyhotoviti, ježto jest mu jinými pracemi zabráněno tohoto dne v této věci jednati, že mu není do této doby možno, pojednati se žalovanými o modalitách nutných ku provedení, že však žalování trvají na provedení rozsudku a že o dodatečné lhůtě při plnění rozsudkem stanoveném nemůže býti řeči. Podle § 918 obč. zák., nesplní-li jedna strana úplatnou smlouvu, buď v náležitě době na náležitém místě nebo tak, jak bylo smlouveno, může druhá strana žádati buď splnění a náhradu škody pro opozdění, nebo může, stanovíc přiměřenou lhůtu k dodatečnému plnění, prohlásiti, že od smlouvy odstupuje. Není pochybnosti o tom, že v souzeném případě jde o smlouvu úplatnou. Okolnost, že dodržení smlouvy uzavřené mezi stranami dne 24. dubna 1928 uloženo bylo žalobkyni rozsudkem, nemůže odejmouti prodeji domu povahu smlouvy úplatné. Jest tudíž ustanovení § 918 obč. zák. použiti i na tento případ, tím spíše, ano se nelze o žalobkyni domnívati, že bude míti prodaný objekt pro celou dobu promlčecí připravený pro žalované. Ježto se žalování až do 14. prosince 1929 k vyhotovení smlouvy nedostavili a ani kupní cenu nesložili, tudíž smlouvu v náležitě době nesplnili, byla žalobkyně podle § 918 obč. zák. oprávněna dáti přiměřenou lhůtu k dodatečnému plnění s pohrůžkou ustoupení od smlouvy. I když žalování výslovně nenamítají, že daná dodatečná lhůta není přiměřená, odvolává se zástupce žalovaných ve svém dopise ze dne 9. prosince 1929 na to, že jest dne 21. prosince 1929 zaneprázdněn jinými pracemi a že až do této doby nemůže se žalovanými pojednati o nutných modalitách provedení. Přihlíží-li se však k tomu, že lhůta čtrnácti dnů ku plnění byla stanovena k návrhu manželů W-ových, takže měli za sporu dosti času, činiti přípravy pro případ, že zvítězí, že žalování již dne 9. prosince byli vyrozuměni, že žalobkyně chce plniti, že tudíž opravný prostředek nepodá, že podle kupní smlouvy jde o kupní smlouvu zcela jednoduchou, pokládal soud dodatečnou lhůtu skoro 5 dnů za přiměřenou. Soud musí však poukázati k tomu, že depurační povinnost žalobkyně rozsudkem stanovena nebyla, takže tu není závazku žalobkyně k výmazu určitých břemen a že takovýto závazek pojat byl teprve do písemného vyhotovení kupní smlouvy. Není tudíž již žalobkyně kupní smlouvou vázána a jsou námitky žalobkyně odůvodněny a nárok žalovaných na odevzdání a na podpis kupní smlouvy zrušen, pročež bylo žalobní prosbě vyhověno. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Nesprávné posouzení věci shledávají odvolatelé v tom, že prvý soudce

vyhověl žalobě s poukazem k ustanovení § 918 obč. zák., ačkoliv nárok žalovaných nespočívá na smlouvě, nýbrž na rozsudku, který žalované oprávnjuje, by svůj nárok kdykoli exekučně vymohli. Než okolnost, že dodržení smlouvy bylo uloženo rozsudkem, nemůže kupu odnítí ráz úplatného, dvojstranného právního jednání. Ač jest tu exekuční titul, jest přece žalobkyně oprávněna použití ustanovení § 918 obč. zák. a je-li žalovaná strana v prodlení se svými plněními navzájem, zůstává žalobkyní, která plniti jest ochotná, vyhrazeno oprávnění buď naléhati na splnění smlouvy a domáhati se náhrady škody pro opožděné plnění, nebo prohlásiti, stanovíc přiměřenou lhůtu k dodatečnému plnění, že od smlouvy ustupuje. Toto právo žalobkyně vykonala, ano bylo prokázáno, že žalovaná strana nedostála svým závazkům z kupní smlouvy, které rovněž byly stanoveny rozsudkem. Závazek i rozsudkem stanovený může pomínouti, když po vzniku exekučního titulu nastaly okolnosti, které následkem prodlení jedné strany opravňují druhou stranu od smlouvy ustoupiti. To v souzeném případě nastalo, poněvadž žalovaná strana ocitla se v prodlení, ač jí dodatečná lhůta k plnění byla dána. Okolnost, že poskytnutá dodatečná lhůta byla přiměřená, náležitě prvý soudce odůvodnil a proto poukazuje se na toto jeho odůvodnění a při tom se zdůrazňuje, že žalovaní již při podání žaloby C 111/28 měli dost času, by učinili přípravy ke zřízení písemné smlouvy a potřebné peníze si opatřili, to tím spíše, ana čtrnáctidenní lhůta ku plnění byla stanovena k jich návrhu. Depurační povinnost žalobkyně nepřevzala, nebyla jí ani rozsudkem C 111/28-7 uložena a vyhotovení kupní smlouvy bylo zcela nezávislé na otázce odevzdání bez břemen. Z dopisu zástupce žalobkyně ze dne 16. prosince 1929 zřejmo, že žalobkyně poskytla žalovaným k dodržení kupní smlouvy a zvláště k zaplacení tržové ceny dodatečnou lhůtu do 21. prosince 1929 a jest nesporno, že tato lhůta marně uplynula. Žalovaní smluvený závazek nesplnili a jest zcela nerozhodné, zda jim nebylo lze opatřiti si tržovou cenu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací soud sdílí po stránce právní zúplna právní názor rozsudků obou nižších stolic, že rozsudkový výrok, ukládající žalované straně dodržení kupní smlouvy proti vzájemnému plnění žalobkyně, neodnímá právnímu poměru povahu dvoustranného právního jednání a že jest žalobkyně proto oprávněna použití ustanovení § 918 obč. zák. zvláště pro případ, že na straně žalované nastane prodlení v plnění, třebas právní poměr stran byl pravoplatným rozsudkem rozřešen. Pro dovolací soud jsou směrodatná zjištění skutkových okolností učiněná shodně oběma nižšími soudy, v souzeném případě zvláště zjištění učiněná ze spisu C 111/28 o lhůtě pariční, pak z dopisů žalobkyně ze dne 6. prosince 1929, 16. prosince 1929 a z dopisu žalovaných ze dne 19. prosince 1929 o udělení lhůt žalovaným ku plnění a o marném jich projití, jakož i zjištění, že žalovaní již dne 9. prosince 1929 byli uvědoměni, že žalobkyně chce plniti, že tudíž opravný prostředek nepodá. Z těchto zjištění jsoucích v souladu se zjištěními, že šlo o smlouvu zcela jednoduchou, vyplývá

správnost úsudku napadeného rozsudku, že lhůty žalobkyní žalované straně poskytnuté, zvláště však lhůta poslední, byly dostatečné a přiměřené. Poněvadž podle rozsudkového výroku šlo o vzájemné plnění z ruky do ruky, považuje i dovolací soud zjištěný postup žalobkyně za skutečné plnění po rozumu povinnosti jí rozsudkem uložené, neboť přesahuje, hledíc k jeho přesnosti a obsažnosti, meze pouhého vyjádření ochoty k budoucímu plnění.

Čís. 11882.

Základem nároku na přiměřené snížení ujednané úplaty podle druhé věty § 1167 obč. zák. jest smluvená úplata, nikoliv obecná cena díla. Snížení smluvené úplaty spočívá jen v poměru, jímž poklesla ujednaná úplata k obecné hodnotě dodaného vadného díla proti původnímu poměru smluvené úplaty k obecné hodnotě ujednaného bezvadného díla. Nezměnil-li se tento poměr, nemá objednatel nárok na snížení ujednané úplaty.

(Rozh. ze dne 10. září 1932, Rv. I 2139/31.)

Žalovaná ujednala se žalobcem, že jí dodá náhrobek na hřbitov za 25.000 Kč s tím, že náhrobek bude proveden tímž způsobem jako náhrobek dodaný žalobcem rodině Z-ově. Proti žalobě o nedoplatek 3.500 Kč namítla žalovaná, že dodaný jí náhrobní pomník neodpovídá náhrobnímu pomníku dodanému rodině Z-ově a že uvedení do takového stavu vyžaduje náklad asi 4.000 Kč. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolání opřené o dovolací důvod § 503 č. 4 c. ř. s. není opodstatněno. Žalovaná čelí zažalovanému nároku na doplacení zbytku úplaty za zhotovený náhrobní pomník námitkou, že nebyl proveden tak, jak bylo smlouveno, a rozhodla se proto žádati snížení úplaty podle § 1167 obč. zák. o částku rovnající se zažalovanému zbytku úplaty, jenž činí podle zjištění odvolacího soudu 3.550 Kč. Odvolací soud sice zjistil, že dodaný náhrobní pomník neodpovídá přesně vzoru žalovanou stranou ujednanému, poněvadž neodpovídá vzoru a rozměrům náhrobního pomníku rodiny Z-ovy, že uvedení zhotoveného pomníku do takového stavu vyžaduje náklad asi 4.000 Kč. Neuznal však na snížení úplaty, poněvadž zjistil, že přes to cena pomníku ani co do materiálu, ani co do rozměrů, ani co do architektonického řešení nebyla změněna. Neprávem napadá dovolatelka tento názor, vytýkajíc, že soud měl vzíti za prokázáno vzhledem k nákladu 4.000 Kč, nutnému k uvedení pomníku do smluveného stavu, že je hodnota pomníku o tuto částku snížena a že může dovolatelka i při nároku na snížení úplaty sama vady dáti odstraniti a žádati náhradu nákladu. Přehlíží, že nevznesla obranu z důvodu náhrady škody podle poslední věty § 1167 obč. zák. a § 932 první odstavec poslední